

Kusmenko V. V., Podlinyayeva O. A.

INFORMATION AND COMMUNICATION SKILLS AS A PART
OF GENERAL AND PROFESSIONAL TEACHER'S COMPETENCE

The article is devoted to the general review of theoretical researches of the problem of teacher's professional competence in the conditions of informatization of the education system. The article attempts to determine the relationship between the concepts of professional competence»; «Components of vocational and pedagogical competence»; «Professionalism» and «competence»; the notion of «information and communication competence».

The paper addresses the problem of involvement in teachers education, we investigate the characteristics of their readiness to accept innovation and information community technologies using in professional work, analyzed the possibility of post-graduate education to create conditions to the formation and motivate teachers to implement it. Creating ideal conditions to the teacher as a matter of adaptation is only possible when it takes innovation of information. Successful mastering of information community technologies by the teacher depends on understanding it as how and whether all possible or necessary to adapted. Information community technologies should be seen as both innovative and relatively conventional technology, it depends on where and in what order it is used. Information culture of any specialist should be considered as the ability to use information technology to achieve their development, readiness to accept new information. Creating conditions of increasing teachers motivation is considered on using information community technologies in their professional activity is an important task for the state education authorities, and for the system of postgraduate education.

Key words: competence, approach, professional competence, information and communication skills, information and communication technologies, system of postgraduate education, continuing education.

УДК 37.013:681.5

Неділько С. М., Чумак О. О., Плачинда Т. С.*

НАВЧАЛЬНА ПЛАТФОРМА MOODLE ЯК ЗАПОРУКА
ЯКІСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

У статті акцентується на необхідності всебічної модернізації сфери вищої школи з виділенням необхідних для цього ресурсів і створенням механізмів їх ефективного впровадження. Зауважується, що значну кількість навчальних годин відведено на самостійну роботу студентів, тому актуалізується питання про ефективну організацію самостійної роботи майбутніх фахівців під час професійної підготовки. Зазначається, що використання сучасних технологій навчання, зокрема Web-орієнтованого середовища Moodle, здатне забезпечити продуктивну самостійну роботу майбутніх фахівців. Проаналізовано необхідні методичні підходи та принципи під час використання навчальної платформи Moodle. Висновується, що враховуючи типові ІТ-звички студентів, застосування Web-орієнтованого середовища Moodle забезпечить перманентну взаємодію студентів і викладачів у реальному та віртуальному просторі та підвищить якість професійної підготовки майбутніх фахівців.

Ключові слова: Moodle, майбутні фахівці, професійна підготовка, самостійна робота, навчальна платформа, інноваційні освітні технології.

У контексті євроінтеграції та глобалізації освітнього простору України ключовим завданням є глибока та всебічна модернізація сфери вищої школи з виділенням необхідних для цього ресурсів і створенням механізмів їх ефективного впровадження. В умовах євроінтеграції національної системи освіти та впровадження кредитно-модульної системи навчання набуває особливого значення проблема ефективної організації й розвитку навичок самостійної роботи студентів вищих закладів освіти. Студенти вищої школи постають перед проблемою адекватного сприйняття

*© Неділько С. М., Чумак О. О., Плачинда Т. С.

особливостей спеціалізації підготовки, методики навчальної роботи, а також самостійності. Навчальним планом передбачено не менше як 50 % годин самостійної роботи від загальної трудомісткості дисципліни, тому такий вид роботи студентів ВНЗ, зокрема льотних вишів, необхідно характеризувати як важливий фактор навчальної та наукової діяльності студента. Одним із видів проведення самостійної роботи зі студентами є використання сучасних технологій навчання, зокрема Web-орієнтованого середовища Moodle. Це модульне динамічне об'єктно орієнтоване середовище для навчання, яке створюється викладачами на допомогу студентам і базується на використанні сучасних інформаційних технологій і комп'ютерних засобів навчання.

Свій науковий пошук щодо вдосконалення навчального процесу за допомогою об'єктно орієнтованого середовища Moodle здійснювали Н. Басараба, М. Бігун, О. Драглюк, Н. Майер, Р. Панченко, С. Паршуков, Л. Паршукова, С. Табінська та ін. Не зменшуючи досягнень науковців в означеній проблемі, зазначимо, що питання впровадження в навчальну діяльність майбутніх фахівців Web-орієнтованого середовища Moodle в контексті вдосконалення якості їхньої професійної підготовки є недостатньо вивченим і потребує подальшого дослідження.

Метою цієї статті є обґрунтування запровадження Web-орієнтованого середовища Moodle в навчальний процес вищої школи з метою вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців, зважаючи на великий відсоток навчальних годин, відведених на самостійну роботу.

Глобальне впровадження комп'ютерних технологій в усі сфери сучасного життя стало початком перетворення традиційної системи освіти та першим кроком до створення інформаційного суспільства. Використання комп'ютерно-комунікаційних технологій вносить певні зміни в усталені форми організації та управління навчальною діяльністю. Можливість використання тих чи інших форм організації навчальної діяльності безпосередньо залежить від програмних засобів управління навчальними ресурсами [2]. До таких засобів належить і Web-орієнтоване середовище Moodle. Саме застосування означеної платформи навчання дозволить організувати ефективну самостійну роботу майбутніх фахівців.

Основними завданнями організації самостійної роботи під час навчальної діяльності є послідовне формування навичок продуктивної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні європейських і світових стандартів. У цьому контексті запровадження в навчальний процес сучасних технологій навчання, зокрема платформи Moodle, є необхідною складовою вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців. Як зазначає С. Табінська, саме модернізація професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців через розширення технологічного інструментарію викладання дисциплін засобами мережевого інформаційно-комунікаційного середовища, враховуючи типові ІТ-звички студентів, забезпечить перманентну взаємодію студентів і викладачів в реальному та віртуальному просторі [3].

Web-орієнтоване середовище Moodle – це система управління сайтом, що спеціально розроблена для створення якісних online – курсів викладачами з використанням необхідної методичної інформації для засвоєння матеріалів з дисциплін, що викладаються, майбутніми фахівцями.

Під час організації самостійної роботи курсантів при використанні платформи Moodle реалізуються такі методологічні підходи:

- диференційний, що дозволяє розширити доступність навчання, коли відбувається поліпшення якості навчання, упровадження інноваційних технологій, використання додаткових освітніх ресурсів, що призводить до посилення ролі самостійної роботи майбутніх фахівців;

– системний, що характеризує активне використання інформаційних технологій як ефективні методи, що забезпечують не тільки системність, а й структурно-функціональний зв'язок навчального матеріалу.

Інноваційні освітні технології, зокрема навчальна платформа Moodle, спрямовані на те, щоб підвищити інтерес до навчання, привчити майбутнього фахівця працювати самостійно, бути компетентним і мобільним, адаптуватися до вимог сучасного суспільства. Адже навички самостійної роботи проєктуються в подальшу професійну діяльність, що надасть можливість фахівцю постійно вдосконалюватися, як того вимагає сьогодення.

Як зазначають науковці, навчальна платформа Moodle має проєктуватися на засадах соціального конструктивізму, що включає спільну роботу студентів, активне навчання з метою формування рефлексивних умінь самонавчання та самоконтролю і має базуватися на таких принципах:

- адаптивності: Moodle містить засоби, які постійно розвиваються без перебудови системи, та методи, які забезпечують індивідуалізацію навчання;
- довгостроковості: навчальна платформа відповідає розробленим стандартам щодо інформаційних навчальних систем і надає можливість вносити зміни до навчальних матеріалів без перепрограмування;
- доступності: дає можливість працювати дистанційно з будь-якого комп'ютера, підключеного до мережі Інтернет;
- економності: поширюється безкоштовно [1].

Суттєве значення в організації навчального процесу у вищій школі відіграє корпоративна культура науково-педагогічного складу у вигляді кооперації, що має на меті вдосконалення освітнього процесу професійної підготовки майбутніх фахівців. Саме спільна діяльність викладачів в організації навчального процесу, зокрема самостійної роботи майбутніх фахівців, забезпечить якісну професійну підготовку. Студенти мають бути впевнені, що мають змогу в будь-який час, з будь-якої дисципліни знайти інформацію, застосовуючи Web-орієнтоване середовище Moodle (рис. 1), не витрачаючи час на пошуки того чи того матеріалу з дисциплін, які вони вивчають. Правильно організована робота на навчальній платформі Moodle підвищить інтерес і мотивацію до професійного навчання майбутніх фахівців і продуктивність під час освітнього процесу у вищій школі.

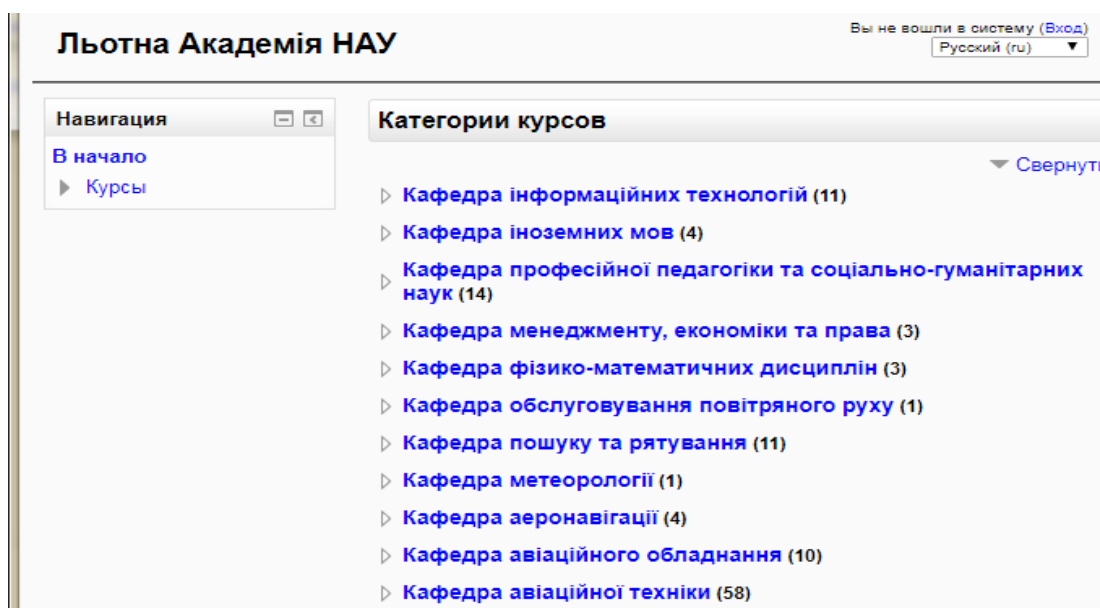

Рис. 1. Сторінка навчальної платформи Moodle Кіровоградської льотної академії НАУ

В організації самостійної роботи майбутніх фахівців, яка є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в позааудиторний час (як вважається, без участі викладача), суттєво допомагає навчальна платформа Moodle. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, необхідних для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми, – підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій викладача, методичними рекомендаціями тощо.

Серед них значне місце посідають саме методичні матеріали, завдання та вказівки викладача, а також рекомендована література. Означені навчально-методичні засоби в електронному варіанті як ресурси курсу розміщуються на навчальній платформі Moodle і є доступними для завантаження й ознайомлення (рис. 2).

Під час самостійної роботи майбутньому фахівцю пропонуються такі види завдань для опанування матеріалу з конкретної теми курсу: вивчити матеріали теми; скласти термінологічний словник (використовується модуль «Глосарій»); підготувати реферат з рекомендованих тем; виконати завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, тощо.

Начальна платформа Moodle також дозволяє організувати й оцінювання студентів. За допомогою пропонованих шаблонів створюються завдання для:

- самонавчання, самоконтролю та самокорекції результатів самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів – альтернативний вибір (вибір правильної та не правильної відповіді); множинний вибір (вибір правильної відповіді із кількох запропонованих, де одна є правильною); коротка відповідь (написання слова, словосполучення чи речення, де одна відповідь є правильною); завдання на встановлення відповідності (вибір коректної відповіді на запитання, вибір адекватного перекладу слова, словосполучення тощо); текст (переписування тексту листа з виправленням помилок, написання цілісного тексту листа та відправлення викладачу на перевірку);
- контролю викладачем (різного виду тести й опитувальники, метою яких є збір поточної та результативної інформації про навчальні досягнення студентів у процесі оволодіння засвоєння навчального матеріалу). Таке оцінювання, уникаючи суб'єкт-суб'єктну взаємодію під час опитування, є більш об'єктивним, що виключає конфліктні ситуації між студентами та викладачем і стимулює до якісного вивчення матеріалу.

Вища школа та науково-педагогічна діяльність

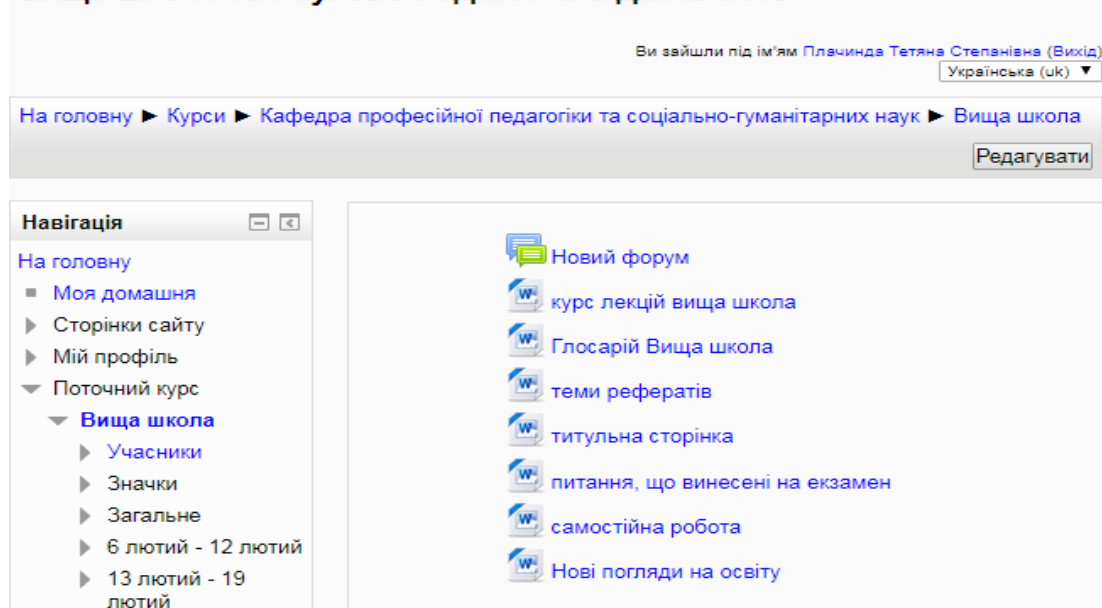

Рис. 2. Зразок розміщення навчально-методичних матеріалів на навчальній платформі Moodle

Отже, використання платформи Moodle з навчально-методичним наповненням дисциплін (як загальних, так і професійно орієнтованих), що відображають специфіку сучасного педагогічного контенту та типові професійні завдання, які необхідно буде вирішувати майбутньому фахівцю (у вигляді текстових записів, лекцій, презентацій, лінків на онлайн- та оффлайн-ресурси, списків літератури, демонстрації якісної професійної діяльності вже працюючих фахівців тощо; інтерактивного онлайн-консультування з викладачами), дозволить підвищити якість професійної підготовки на рівень, що вимагає сьогодення.

Подальший науковий пошук буде спрямовано на дослідження шляхів удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах індустріальної революції 4,0.

Література:

1. Коваль Т. І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. посібник / Т. І. Коваль, С. О. Сисоєва, Л. П. Сущенко. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2009. – 380 с.
2. Паршуков С. В. Використання системи дистанційного навчання Moodle в навчальному процесі / С. В. Паршуков, Л. М. Паршукова // Наука и социальные проблемы общества: информатизация и информационные технологии : сборник научных трудов VI-ой Международной научно-практической конференции. – Харьков : ХНУРЭ, 2011. – С. 46-48.
3. Табінська С. О. Модернізація професійно-педагогічної підготовки майбутніх бакалаврів з фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Світлана Олександрівна Табінська. – Запоріжжя, 2016. – 20 с.

Неделько С. Н., Чумак А. А., Плачинда Т. С.

УЧЕБНАЯ ПЛАТФОРМА MOODLE КАК ЗАЛОГ КАЧЕСТВЕННОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ

В статье акцентируется на необходимости всесторонней модернизации сферы высшей школы с выделением необходимых для этого ресурсов и созданием механизмов их эффективного применения. Отмечается, что большое количество учебных часов отведено на самостоятельную работу студентов, поэтому актуализируется вопрос об эффективной организации самостоятельной работы будущих специалистов во время профессиональной подготовки. Отмечается, что использование современных технологий обучения, в том числе Web-ориентированной среды Moodle способно обеспечить продуктивную самостоятельную работу будущих специалистов. Проанализированы необходимые методические подходы и принципы при использовании учебной платформы Moodle. Делается вывод, что учитывая типичные ИТ-привычки студентов, применение Web-ориентированной среды Moodle обеспечит перманентное взаимодействие студентов и преподавателей в реальном и виртуальном пространстве и повысит качество профессиональной подготовки будущих специалистов.

Ключевые слова: Moodle, будущие специалисты, профессиональная подготовка, самостоятельная работа, учебная платформа, инновационные образовательные технологии.

Nedilko S. M., Chumak O. O., Plachynda T. S.

EDUCATION PLATFORM MOODLE AS A PLEDGE FOR QUALITATIVE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS

The article focuses on the necessity of all-round modernization of higher education with allocation of resources necessary for this and creation of mechanisms for their effective implementation. It is noted that a large number of academic hours is devoted to self-study of students, therefore, effective organization of self-study of future specialists during professional training is actualized. It is noted that use of modern learning technologies, in particular – Web-based Moodle environment, can provide productive self-study of future specialists. Necessary methodological approaches (differential and systemic) and principles (of adaptability, long-term, affordability and economy) are analyzed during use of education platform

Moodle. Attention is drawn to the fact that corporate culture of scientific and pedagogical staff in the form of cooperation, which aims to improve education process of professional training of future specialists, plays an essential role in organizing educational process in higher education. Joint activity of teachers in the organization of educational process, in particular – self-study of future specialists, will provide high-quality professional training. Correctly organized work on the Moodle Learning Platform will increase interest and motivation for future professional training and productivity during education process at high education establishments. Also, education platform Moodle allows you to organize and evaluate students. With the help of proposed templates, tasks are created for self-study, self-control and self-correction of the results of independent educational and cognitive activity of students, and for controlling of students' academic achievements by the teacher in the process of their mastering of education material. The conclusion is that taking into account typical IT habits of students, application of Web-oriented Moodle environment will ensure permanent interaction of students and faculty in real and virtual space and will enhance the quality of professional training of future specialists.

Consequently, use of Moodle platform with educational and methodological content of disciplines (both general and professionally oriented), which reflect the specifics of contemporary pedagogical content and typical professional tasks, which will be solved by a future specialist (in the form of text entries, lectures, presentations, links to on-line and off-line resources, lists of literature, demonstrations of high-quality professional activities of already working specialists, etc.; interactive online counseling with teachers), will upgrade the quality of professional training to the level required today.

Key words: Moodle, future specialists, professional training, self-study, education platform, innovative education technologies.

УДК 008:316.47]:[378.147:81'2

Биндас О. М.*

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КРОСКУЛЬТУРНОГО ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЄВРОПІ

У статті досліджено проблему кроскультурного підходу та міжкультурної комунікації при вивченні іноземної мови у країнах Європи. Проаналізовано особливості застосування цього підходу до підготовки вчителів іноземних мов у європейських вищих навчальних закладах. Наголошено на відмінності понять «кроскультурний» і «міжкультурний». Доведено можливість і потребу використання кроскультурного підходу при вивченні іноземної мови, важливість його «внесення до єдиної європейської інформаційної й освітньої бази».

Ключові слова: культура, комунікація, мова, кроскультурний підхід, міжкультурна комунікація, сприйняття, взаємодія, учитель іноземної мови.

У країнах Європейського Союзу питання кроскультурної освіти є ключовим, оскільки існує постійна хвиля іммігрантів, а також заробітчани із менш розвинених країн із власними культурними особливостями. У результаті у Великій Британії, Німеччині, Австрії, Франції та інших країнах Європи почала розвиватись міжкультурна освіта та інтеркультурна педагогіка, що допомагає побудувати порозуміння та співпрацю між корінними жителями й іноземцями. Тісний зв'язок і взаємозалежність викладання іноземних мов і міжкультурної комунікації очевидні. Іноземна мова є основним і найважливішим засобом міжкультурного спілкування, даючи можливість особистості вступити в загальнолюдський мультикультурний простір, почувати себе повноправним учасником загальносвітового культурного процесу. Урок іноземної мови – це перехрестя культур, це практика міжкультурної комунікації, адже кожне іноземне слово відображає культуру, і за кожним словом стоїть зумовлене національною свідомістю уявлення про світ.

У зв'язку з інтеграційними процесами в Європі ведуться дослідження з різних

*© Биндас О. М.